

Efter forslaget, jfr. § 87, kan forvaring kun finde anvendelse, når der efter en bedømmelse såvel af den begåede lovovertrædelse som af gerningsmandens personlighed er tale om et forhold af alvorligere karakter. Yderligere kræves det, at hensynet til samfundets sikkerhed gør forvaring påkrævet, hvortil kommer, at gerningsmanden må betegnes som en erhvervs- eller vanemæssig eller særlig farlig forbryder. Det fremgår af den rækkefølge, hvori de forskellige foranstaltninger er optaget i forslaget, og ligger i sagens natur, at forvaring er forslagets mest indgribende retsfølge, som kun bør anvendes, når andre foranstaltninger har vist sig virkningsløse overfor den pågældende, eller det ikke kan antages, at de i det foreliggende tilfælde vil være tilstrækkelige til at nå de tilsigtede mål.

Til § 108.

Forvaringens karakter af forholdsregel til betryggelse af samfundets sikkerhed gør det påkrævet i vidt omfang at holde den forvarede isoleret fra det almindelige samfundsliv. De grønlandske geografiske forhold tillader imidlertid, at de forvarede lever frit uden indespærring på steder, som ligger afsondret fra de almindelige bebyggelser. På sådanne pladser vil der være mulighed for at beskæftige de forvarede ved fåreavl og lignende.

Forslaget åbner dog mulighed for anbringelse af forvarede i en bygning, hvilket kan blive nødvendigt i tilfælde, hvor man ikke på anden måde kan beskytte sig imod dem. Det udtrykkes imidlertid klart i stk. 2, at den forvarede kun, i det omfang hensynet til retssikkerheden gør det påkrævet, afsondres fra omgang med andre mennesker, hvilket er i overensstemmelse med de principper, hvorpå forslaget hviler, aldrig at anvende en mere indgribende foranstaltning, når der er mulighed for benyttelse af en mindre indgribende.

Kapitel 32.

Til § 110.

I medfør af kongelig anordning af 26. juli 1926 om retsplejen i Grønland § 20, stk. 3 in fine, har man hidtil haft hjemmel til, for såvidt angår under grønlandsk ret stående personer, at fradømme de borgerlige rettigheder. I grønlandsk retspraksis har denne regel nu og da været anvendt.

Det er en almindelig opfattelse i Grønland, at frakendelse af borgerlige rettig-

heder under eet ikke har haft nogen praktisk betydning, i hvilken forbindelse opmærksomheden henledes på den holdning, som den grønlandske befolkning i det hele indtager overfor personer, der er dømt for forbrydelser, og som indebærer, at sådanne personer faktisk er ligestillet med andre borgere.

Udover tilfælde, hvor personer under eet er blevet frakendt borgerlige rettigheder, er der forekommet sager, hvor personer ansat under kirke- og skolevæsenet er blevet dømt for forbrydelser mod kønssædeligheden, og hvor man vel ikke ved dommen, men administrativt har bestemt, at de skulle afskediges fra deres hverv, hvorefter de som regel er blevet forflyttet til tjeneste under anden institution, hvor man har kunnet drage nytte af deres særlige uddannelse.

De grønlandske landsråd fremsatte i 1950 forslag til en regel, der hjemlede adgang til frakendelse af valgret og valgbarhed til Grønlands landsråd, såfremt gerningsmanden på grund af det udviste forhold ikke findes at besidde den agtelse og tillid, som er nødvendig for disse rettigheder. Forslaget tjente som et supplement til lov nr. 271 af 27. maj 1950 om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v., som i § 3 forudsætter, at valgret og valgbarhed kan være frakendt. Det nyvalgte landsråd, som i 1951 behandlede udkast til kriminallov for Grønland, tiltrådte ikke det nævnte forslag, som også straffelovskommissionen havde vendt sig imod. Frakendelse af valgret og valgbarhed er ikke forenelig med de principper, som loven iøvrigt søger at gennemføre.

Straffelovskommissionen har henstillet, at man, såfremt man ikke finder det muligt helt at afskaffe reglen om valgrets- og valgbarhedsfortabelse og samtidig den ovennævnte bestemmelse i lov nr. 271 af 27. maj 1950, begrænser den til anvendelse i tilfælde af domfældelse for et i lovens kapitler 5 eller 6 omhandlet forhold.

Justitsministeriet har ikke fundet det ønskeligt overhovedet at optage en regel om valgrets- og valgbarhedsfortabelse i forslaget; landsrådet har i 1951 sluttet sig hertil.

Forslaget ligger herefter nær op ad reglerne i lov nr. 286 af 18. juni 1951 om ændring af reglerne om fortabelse af rettigheder som følge af straf.

Til § 111.

Reglen svarer til den danske straffelovs § 72, men er dog betydeligt videre.